

Utenriksdepartementets tiltak

mot

MENNESKEHANDEL

under

Regjeringens Handlingsplan

Rapport om innsatsen i 2007

**Utgitt av seksjon for globale initiativ og likestilling,
avdeling for FN, fred og humanitære spørsmål**

5. februar 2008

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	2
2. Oppsummering.....	3
2.1 Innsatsens form og kanaler.....	3
2.2 Prosjektbistandens omfang og fordeling	4
2.3 Evaluering	5
3. Handlingsplanens tiltak nr. 1: Tiltak som kan redusere rekruttering i opprinnelsesland skal videreføres og styrkes	5
4. Handlingsplanens tiltak nr. 2: Personell i internasjonale operasjoner skal bidra til å bekjempe menneskehandel.....	9
5. Handlingsplanens tiltak nr. 11: Sikre trygg retur og reetablering i hjemlandet.....	9
6. Handlingsplanens tiltak nr. 16: Styrke Norges internasjonale innsats mot handel med barn 11	
7. Handlingsplanens tiltak nr 23: Styrke det bilaterale og multilaterale politisamarbeidet 12	
8. Handlingsplanens tiltak nr. 30: Styrke samarbeidet mellom myndigheter og organisasjoner.....	13
9. Handlingsplanens tiltak nr. 31: Styrke kunnskapen og forståelsen om menneskehandel14	
10. Handlingsplanens tiltak nr. 32: Styrke forskning og utredning om menneskehandel	14
11. Handlingsplanens tiltak nr. 33: Bistå transitt- og opprinnelsesland med å gjennomføre det internasjonale rammeverket gjennom politisk oppmerksomhet, prosjektvirksomhet og kompetanseoverføring	15
12. Handlingsplanens tiltak nr. 34: Støtte ILOs arbeid mot menneskehandel og tvangsarbeid	19
13. Handlingsplanens tiltak nr. 35: Gjøre kampen mot menneskehandel til tema i mrdialoger og de politiske samtaler Norge fører med flere land.....	19
14. Handlingsplanens tiltak nr. 36: I tråd med regjeringens europamelding vil Norge søke et tett samarbeid med EU og EUs medlemsstater både i og utenfor rammen av Schengen-samarbeidet.....	21
15. Handlingsplanens tiltak nr. 37: Styrke arbeidet for å bekjempe illegal handel med organer.....	22

INNLEDNING

Menneskehandel, også omtalt som ”vår tids slaveri”, er en kynisk utnyttelse av fattigdomsskapt sårbarhet og en alvorlig form for profittmotivert kriminalitet som truer de mest grunnleggende prinsipper om menneskets verdi. Handelen innebærer utnyttelse av andre bl.a. i prostitusjon, i tvangsarbeid eller organhandel - ved bruk av vold, trusler, misbruk av sårbar situasjon eller annen utilbørlig adferd. Virksomheten omfatter utnyttelse både av menn,

kvinner og barn, men kvinner og unge jenter er særlig utsatt. Det er vanskelig å måle omfanget, men OSSE antar at minst 500.000 personer hvert år blir solgt til prostitusjon i Europa. ILO anslår at det globalt er ca 2,4 millioner mennesker i tvangsarbeid. Mye av den kriminelle utnyttelsen skjer i vestlige, industrialiserte land der etterspørsel etter seksuelle tjenester og billig arbeidskraft er stor og innvandringsregimene restriktive. På verdensbasis anslår FN at fortjenesten fra menneskehandel utgjør ca 40 mrd. kroner og at omlag 4 millioner kvinner og barn gjøres til ofre årlig.

Norge forbyr menneskehandel gjennom vår menneskerettighetslovgivning og straffelovens § 224. Vi er også forpliktet til innsats via internasjonale traktater som FNs Palermoprotokoll¹ og Europarådskonvensjonen² mot menneskehandel. For å nå målsetningen om å bekjempe alle former for menneskehandel nasjonalt og internasjonalt har regjeringen vedtatt handlingsplaner for periodene 2003 – 2005, 2005-2008 og 2006-2009. Sistnevnte plan med tittelen ”Stopp menneskehandelen” inneholder 37 tiltak som bl.a. skal begrense rekruttering og etterspørsel, bistå ofrene, straffe bakmennene, øke kunnskap om handelen, styrke det internasjonale rammeverket og bidra til tettere samarbeid. Ansvar for å følge opp tiltakene er lagt på seks departementer: Justisdepartementet, Utenriksdepartementet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Barne- og likestillingsdepartementet, og Forsvarsdepartementet. Utenriksdepartementet (UD) er forpliktet alene eller sammen med andre departementer for 16 av tiltakene. Det er nedsatt en interdepartemental arbeidsgruppe under ledelse av Justisdepartementet som samordner innsatsen og følger utviklingen på feltet.

Denne rapporten redegjør for UD's oppfølging av tiltakene i Regjeringens handlingsplan. Den er et bidrag til den interdepartementale arbeidsgruppens samlede oversikt over Norges innsats mot menneskehandel. Innholdet gjelder primært arbeidet i 2007, men den er også av generell interesse for virksomheten helt tilbake til 2000, da mange tiltak har varighet over flere år. Det gjelder særlig oppsummeringen, den vedlagte prosjektliste og de statistiske opplysningene.

Rapporten er utarbeidet av UD's Seksjon for globale initiativ og likestilling som innehar koordineringsfunksjonen for Norges internasjonale innsats mot menneskehandel. Innberetninger til rapporten er mottatt fra berørte utenriksstasjoner, departementets fagseksjoner og Norad. Beskrivelsen av innsatsen er ordnet geografisk og gruppert under de enkelte tiltak i handlingsplanen. Disse tiltak tjener også som kapitteoverskrifter i rapporten. Mange prosjekter omfatter imidlertid innsats som dekker flere av handlingsplanens tiltak og rapporten bør leses med dette forbehold. (enten si hvilke 3 det gjelder, eller stryke setningen). Rapporten ble lansert av Statssekretær Raymond Johansen under et møte i Utenriksdepartementet 5. februar 2008.

1. OPPSUMMERING

1.1 Innsatsens form og kanaler

UD's tiltak mot menneskehandel skjer i hovedsak gjennom prosjektbistand til frivillige organisasjoner og deres samarbeidspartnere i opprinnelsesland for menneskehandel. En del av departementets bidrag gis imidlertid også til internasjonale organisasjoner og til FN enten i form av generell støtte til deres virksomhet herunder bekjempelse av menneskehandel eller

¹ Protokoll om å hindre, bekjempe og straffe handel med mennesker, særlig kvinner og barn, til FN-konvensjonen mot grenseoverskridende organisert kriminalitet av 15.11.00

² Europarådets konvensjon om tiltak mot menneskehandel CETS nr 197 av 16.5.05

som direkte bidrag til enkeltprosjekter. Det legges også stor vekt på å ta opp menneskehandel i politiske samtaler og i menneskerettighetsdialoger. Det meste av pengestøtten er gitt gjennom departementets regionenheter, men noen prosjekter mottar bidrag direkte fra norske ambassader i de aktuelle landene og enkelte tiltak er finansiert av Norad.

1.2 Prosjektbistandens omfang og fordeling

Under regjeringens første handlingsplan (2003-2005) ble det avsatt (ikke øremerket) 90 millioner kroner over UD's budsjett til innsatsen mot menneskehandel. Ved lanseringen av nårværende plan ble kunngjort en avsetning på ytterligere 90 millioner kroner..

En liste over tilsammen 193 prosjekttilsagn/planer direkte rettet mot menneskehandel over UD's budsjett i perioden 2000 – 2010 er vedlagt denne rapporten. Beregninger på basis av denne lista viser at det allerede fra 2003 til utløp av 2007 er gitt tilsagn om bidrag for ca 200 millioner. I tillegg er det i samme periode ytt bidrag på nærmere 60 millioner til prosjekter der menneskehandel bare er et *delmål*. For perioden 2007-2009 er det allerede planlagt direkte støtte for tilsammen ca 27 millioner kroner. Målt etter budsjettmessige kriterier har derfor UD allerede oppfylt sin forpliktelse på til sammen 180 millioner kroner med god margin. For prosjekter med menneskehandel som delmål er det gitt samlet støtte på ca 68 millioner mens den totale bistand over UD's budsjett til prosjekter rettet *direkte* mot menneskehandel beløper seg i perioden 2000 – 2010 til ca 252 millioner kroner.

Om prosjektstøtten 2000-2010 kan følgende opplyses: De 193 tilsagnene utgjør tilsammen ca 138 avtaler³. Av disse er ¾ (115) ettårige mens 23 avtaler er flerårige (to år eller mer). De ettårige avtalene er i hovedsak hjemmestyrte, hovedsakelig fra Vest-Balkan seksjonen (77), 15 fra Seksjon for menneskerettigheter og demokrati og 14 fra Globale sikkerhetsspørsmål og SUS-landene. Ambassadene og Norads Avdeling for sivilt samfunn har støttet et mindre antall, men større og flerårige prosjekter. For en oversikt over den pengemessige fordeling av støtten på givene vises til vedlagte grafiske fremstilling.

Godt over halvparten av avtalene har årlige tilsagn på 1 million kroner eller mindre, 18 av 193 tilsagn er på 100 000 kr eller mindre. Europa er klart største region med ca 52% av totalt beløp⁴, Bosnia og Herzegovina er det største enkeltlandet med 14% av bevilgningene (ca 32 mill. kr) Andre store land er Albania og Makedonia. Asia har mottatt ca 27% (59 mill kr) av støtten som er gitt, og Afrika 22% (48 mill kr) av totalt beløp.

Største enkeltpartner den norske støtten er kanalisert gjennom er Den internasjonale organisasjonen for migrasjon (IOM) med ca 89 millioner kr totalt. Samlet er det gitt om lag 79 millioner kr til FN organisasjoner hvorav ca 40 millioner til UNICEF for tiltak mot menneskehandel. Det er gitt ca 47 mill kroner gjennom norske frivillige organisasjoner, hvorav 18 millioner kroner til Redd Barna som største norske⁵ aktør.

Det er verd å merke seg at den geografiske profilen på støtten til prosjekter mot menneskehandel over UD's budsjett i 2007 viser en markant endring fra fokus på Vest-Balkan til en bredere satsing hovedsakelig i Asia og Afrika. Støtten til prosjekter mot menneskehandel på Balkan ble nærmest halvert fra 2006 til 2007. Dette skyldes bl.a. en

³ En avtale er definert som; samme partner, samme land, samme bevilgende seksjon/amb, samme prosjektnavn over ett eller flere år.

⁴ Totalt utbetalt/planlagt utbetalt i perioden 2000-2010.

⁵ Det fremkommer ikke av listen hvorvidt avtalen er gjort med norske Redd Barna eller deres søsterorganisasjon i det aktuelle landet. Det gjelder også for Care.

nedgang i antall ofre som ber om bistand og en antatt reduksjon i de kriminelle aktivitetene bak handelen som følge av den intense kampen mot dette fenomenet som har pågått det siste tiåret.

1.3 Evaluering

Virkningen av innsatsen mot menneskehandel har vært gjenstand for debatt i internasjonale fora og opptar alle aktører. Intern evaluering av UD's prosjektbistand skjer jevnlig med basis i rapportene som legges fram av de organisasjoner som mottar støtte til tiltak. Noen tiltak har vært underlagt kontroll av eksterne eksperter og i enkelte tilfelle har tjenestemenn i departementet eller ved utenriksstasjonene selv innsisert prosjekter. Det har imidlertid hittil ikke vært foretatt noen samlet gjennomgang og evaluering av feltet. UD har derfor anmodet Norad om faglig assistanse i 2008 til å gjennomgå den samlede innsatsen internasjonalt mot menneskehandel med vekt på resultatoppnåelse, læring og overføringsverdi. Arbeidet vil omfatte en kartlegging av internasjonale trender innen menneskehandel, vurderinger av dokumentasjon i prosjekter og evalueringer i form av dybdestudier av utvalgte tiltak. .

2. **HANDLINGSPLANENS TILTAK NR. 1: TILTAK SOM KAN REDUSERE REKRUTTERING I OPPRINNELSES LAND SKAL VIDEREFØRES OG STYRKES**

Afrika

Sørlige Afrika: IOM mottar i tidsrommet 2006 – 2009 støtte fra ambassaden Pretoria til et program for bekjempelse av menneskehandel i det sørlige Afrika. "Southern Africa Counter-trafficking Assistance Programme" (SACTAP). Programmet er en fortsettelse av et tiltak som ble påbegynt i 2002 og evaluert i 2005/2006. Evalueringen understreket programmets relevans og behovet for fortsatt innsats. IOMs innsats og gjennomføring ble ansett som effektiv og hensiktsmessig. Programmets målsetting er å etablere institusjonaliserte og bærekraftige virkemidler mot menneskehandel og verne ofre i det sørlige Afrika. Programmet har aktiviteter i Sør-Afrika, Angola, Botswana, Folkerepublikken Congo, Zambia, Mosambik og Zimbabwe. Menneskehandel i denne regionen foregår over landegrensene så vel som innad i enkelte land. Menneskehandel til/fra andre deler av verden er også en del av dette bildet.

I 2007 er det gjennomført tiltak innen informasjonsspredning til og bevisstgjøring av allmennheten så vel som av relevante målgrupper gjennom media, plakatkampanjer, utdeling av informasjonsmateriale, seminarer og i kurs/opplæringsvirksomhet. Arbeidet er bl.a. knyttet opp mot høyprofilerte offentlige kampanjer i Sør-Afrika for å rette søkelys mot og bekjempe vold mot kvinner og barn. Opplærings/kapasitetsbyggingstiltakene er rettet spesielt mot politikere/lovgivingsmyndigheter, politi og påtalemyndighet, sosialarbeidere og mot ansatte i private organisasjoner. Det blir gitt hjelp til ofre gjennom etablering og betjening av hjelpetelefonlinjer, vernetra, medisinsk og psykososial veiledning og hjelp til frivillig hjemreise. Programmet har internettsiden: www.iom.org.za/countertrafficking.html. Siden benyttes både til massekommunikasjon og til informasjon rettet mot spesielle målgrupper og mot andre interesserte.

Asia

Bangladesh: Ambassaden i Dhaka støtter et tre årig prosjekt i regi av IOM som går ut på å forhindre menneskehandel samt bistå ofrene. Prosjektet tar sikte på å redusere antall ofre ved å heve kunnskapsnivået om menneskehandel og ved å bedre livsvilkårene for personer i en sårbar situasjon. Videre tar prosjektet sikte på å re-integrere ofre gjennom utdanning og praktisk opplæring. Det vil også bli arrangert kurs for politi og påtalemyndighet for å styrke rettshåndhevende myndigheters innsats mot menneskehandel.

Prosjektet koordineres av IOM, men implementeringen på lokalt nivå skjer i samarbeid med frivillige organisasjoner og bangladesiske myndigheter. Håpet er at myndighetene og offentlige organer selv i løpet av prosjektperioden vil ta et større ansvar for prosjektaktivitetene og videreføre disse. Støtten til prosjektet vil fortsette i 2008.

Vietnam og Laos: Ambassaden i Hanoi inngikk i 2007 et strategisk partnerskap med Kirkens Nødhjelp (KN) med fokus på likestilling og menneskehandel som delmål. Det er igangsatt et treårig prosjekt "Strengthen vulnerable migrants and their families to combat exploitation and trafficking", som gjennom en integrert tilnærming skal sørge for sikker migrasjon, hovedsaklig fra de sentrale deler av Vietnam og Laos, reintegrering av migranter og ofre for menneskehandel som vender tilbake til Vietnam. Prosjektet søker å forebygge gjennom informasjon, levekårsbedring, ulike aktiviteter overfor kvinnelige migranter, særlig innen servicesektoren i Laos, samt bidra til at kvinner som kommer tilbake til Vietnam kan etablere seg på nytt. Menneskehandelsprogrammene i Vietnam har inntil nå hovedsaklig konsentrert seg om de nordlige og sydlige regionene. KN har gjennomført en undersøkelse både på laotisk og vietnamesisk side som viste en høy andel av ofre som migrerer pga. fattigdom og mangel på arbeid, og som senere blir utsatt for utbytting og menneskehandel. I prosjektet samarbeider KN tett med sentrale vietnamesiske organisasjoner som Womens Union, og har en tett dialog med såvel myndigheter på lokalt som sentralt nivå, samt FN-organisasjonene.

Europa

Albania: Gjennom den private hjelpeorganisasjonen Terres des Hommes ble fornyet støtte gitt til et samarbeidsprosjekt mellom Albania og Hellas på myndighets- og sivilsamfunnsnivå. Prosjektets hovedmålsetting er å bekjempe handel med albanske barn. Aktivitetene omfatter blant annet beskyttelse gjennom sosialt arbeid, juridisk hjelp, assistanse til hjemreise og reintegrering i hjem og skole, samt yrkesopplæring.

KN fikk fornyet støtte til Vatrasenteret som driver medisinsk/psykologisk oppfølging av ofre for menneskehandel, samt arbeidsopplæring og reintegrering til hjemmemiljø. Prosjektet inkluderer arbeid i regi av en lokal organisasjon i Nord-Albania. Målet er å redusere forekomsten av menneskehandel og hjemmebasert vold i utvalgte lokalsamfunn. Tiltaket omfatter bl.a. opplysningsarbeid og bevisstgjøringskampanjer overfor foreldre og barn/ungdom (gutter og jenter) og kvinner gjennom aktiviteter i videregående skole, helsesentra, kvinnegrupper i Shkodra og familier på landsbygda. Det er også iverksatt tiltak for å reintegrere kvinner og barn som har vært utsatt for menneskehandel.

I regi av en lokal organisasjon, Institute of Gender Applied Policies (IGAP), ble det gitt støtte til et prosjekt for å effektivisere vitnebeskyttelse i menneskehandelsaker og til et program for å motarbeide rekruttering av unge kvinner på landsbygda.

Bosnia-Hercegovina (BiH): Den private hjelpeorganisasjonen Caritas har mottatt støtte til et prosjekt for å bekjempe menneskehandel gjennom å styrke lokale organisasjoners kapasitet, drive bevisstgjøringsarbeid og utvikle nettverk organisasjonene i mellom. UNICEF har siden

2002 mottatt støtte for gjennomføring av et bredt anlagt program som bl.a. har drevet arbeid med å forebygge vold mot kvinner og barn, inkludert menneskehandel. Programmet har bidratt til økt tilgang på tjenester og bedre kvalitet i tjenesteytingen. Programmet ble avsluttet i 2007.

Menneskehandel utgjør fremdeles en utfordring for BiH som opphavs-, transitt- og mottakerland. I 2008 vurderes det å videreføre norsk støtte fra 2006 til en eller flere bosniske frivillige organisasjoners arbeid med å bekjempe handel med kvinner og barn og bistå og rehabilitere utenlandske og bosniske ofre for menneskehandel. Dette vil vurderes i samråd med statskoordinator for menneskehandel og andre givere til sektoren, i tråd med det pågående initiativet for økt nasjonalt eierskap og giverkoordinering av bekjempelse av menneskehandel i BiH.

Kroatia: Støtte til Care ble videreført i 2007. Prosjektet har mange av de samme målsettinger som prosjektet i Serbia, se nedenfor. Kapasitetsbyggingen har vært fokusert på Petra-nettverket som et ressurscenter for arbeid mot menneskehandel. I løpet av de tre årene prosjektet har bestått er det opprettet fire mobile team som dekker fire regioner hvor nettverksmedlemmer jobber sammen med myndighetspersonell. Nettverket samarbeider med myndighetene for å motarbeide rekruttering av risikogrupper. En 24-timers krisetelefon er igangsatt og det er laget en opplysningsfilm om Kroatia som transittland for menneskehandel fra Balkan til Vest-Europa.

Et Røde Kors prosjekt med formål å bygge opp kapasitet og kompetanse i lokale Røde Kors foreninger både til å assistere ofre og drive forbyggende arbeid, ble avsluttet i løpet av året. Prosjektet har etablert samarbeid mellom flere aktører, inkludert myndighetsapparatet.

I **Makedonia** fortsatte Norge å støtte IOMs prosjekt "Preventing Irregular Migration and Human Trafficking in Roma Communities through Vocational training and Skills Development of Vulnerable Categories". Målet er å redusere potensialet for menneskehandel gjennom yrkesopplæring av en spesielt sårbar gruppe. I tillegg fikk et nytt IOM prosjekt støtte til å motarbeide menneskehandel og irregulær migrasjon i to fattige kommuner ved å gi arbeidsløse kvinner mellom 18-35 år muligheter for arbeid og inntekt gjennom opplæring og mikrokreditt.

Moldova: Ambassaden i Bucuresti støttet NGOen Artemidas lokale holdningskampanje, hjelp til ofre for menneskehandel og drift av støttesenter (del av større prosjekt støttet av USAID og UNDP).

I **Montenegro** ble departementets støtte til Cares prosjekt forlenget med et nytt år. Prosjektet er rettet mot kompetanse- og kapasitetsbygging av lokale myndigheter og frivillige organisasjoner.

Russland: Det er mistanke om at det i løpet av 2007 har forekommet en del tilfeller av menneskesmugling/handel der Russland er benyttet som transittland. Dette omfatter en del personer av indisk opprinnelse som har hatt Norge og Sverige som reisemål. Ambassaden i Moskva deltar i arbeid for å styrke innsjekkingsrutinene hos berørte flyselskap. Temaet er også tatt opp med russiske myndigheter for etablere framskutt gatekontroll ved behov. Politisambandsmannen deltar på møter i Moskva der det utveksles informasjon om menneskehandel. Det foretas også informasjonsutveksling mellom politi og visumseksjonene ved ambassaden og Generalkonsulatene i Murmansk og St. Petersburg der menneskehandel er tema. Sambandsmannen i Murmansk var til stede på en konferanse om

menneskehandel i Tromsø i 2007. Det er planlagt et miniseminar i Murmansk om menneskehandel i 2008.

I **Serbia** videreførte departementet støtten til en avsluttende fase av et Care-prosjekt. Prosjektet driver kapasitetsbygging av lokale organisasjoner slik at de kan bidra til å bekjempe menneskehandel, i tillegg til mobilisering i lokalsamfunn, nettverksbygging, undervisning for ungdom og kompetansebygging i lokaladministrasjonen. Viktige resultater er oppnådd så langt, som etableringen av et senter for assistanse til ofre, og aktive "peer networks" er etablert i 5 serbiske byer. De lokale organisasjonene har i høy grad medvirket til at det er utarbeidet en nasjonal strategi for bekjempelse av menneskehandel i Serbia. Støtten til Røde Kors ble også videreført i 2007. Prosjektet har vært rettet mot å redusere sårbarheten til potensielle, så vel som faktiske ofre for menneskehandel, gjennom "peer education", bevisstgjøringstiltak og utdanning av helsepersonell.

Vest-Balkan regionalt. Et program i regi av Redd Barna mottar midler for å drive kompetansebygging, nettverksbygging mellom lokale organisasjoner, bevisstgjøringsarbeid for å sikre barn bedre beskyttelse i lovverket og tiltak for barn som er blitt utsatt for menneskehandel.

Anti-menneskehandelnettverket Ariadne mottok en mindre bevilgning for å avholde et seminar om hvordan nettverket kan videreutvikles. Det arbeides med å utvikle en "best practises" manual i tillegg til å videreutvikle nettverkets nettside.

Et Care prosjekt mot kjønnsbasert vold og menneskehandel ble forlenget i 2007. Dette prosjektet fokuserer på gutter og unge menns forståelse og bevissthet mht maskulinitet og vold, kvinner og likestilling. I tillegg etableres samarbeid og koordinering mellom Bosnia-Hercegovina, Kroatia, Serbia og Montenegro mht tiltak mot kjønnsbasert vold og en er i gang med å utvikle lokalsamfunnsbaserte tiltak.

Globalt

Norad har støttet Fokus (Forum for Kvinner og UtviklingsSpørsmål) sitt samarbeid med CATW (Coalition Against Trafficking of Women), et internasjonalt nettverk av over 300 private organisasjoner med regional tilstedeværelse i Asia, Afrika, Australia, Europa og Nord- og Sør-Amerika. Formålet med arbeidet er å redusere handel med kvinner. Samarbeidet har gått over mange år og Fokus' medlemorganisasjon Kvinnefronten er samarbeidspartner. CATW har vært sentral i arbeidet for å anerkjenne prostitusjon som vold mot kvinner og et av de verste utslag av kjønnsdiskriminering. De har drevet kampanjer rundt dette overfor EU parlamentet, i USA og FN systemet. CATW har også arbeidet mot seksuell utbytting i India og mot legalisering av prostitusjon i New Zealand. De driver aktivt med overvåking av Palermoprotokollen. Fokus har bidratt til det generelle arbeidet i CATW og til innsatsen på Filippinene, i Mexico og Mali.

På Filippinene har CATW arbeidet med unge menn og har gjennomført 6 "Young Men's Camp" der gutter, som potensielle kjøpere av sex, ble bevisstgjort rundt skadene dette påfører kvinner, kjønnsroller og mannlig seksualitet. Deltakerne ble fulgt opp og mange av dem har videreført arbeid overfor andre unge gutter. I Mexico drives det forebyggende arbeid i tre bydeler i Mexico City gjennom opplæring av lærere og informasjon på video og i tegneseriehefte for barn. I Mali er det dokumentert seksuell utnytting av hushjelper i Bamako. CATW har nådd fram med informasjon gjennom kurs for journalister, turistguider, sosialarbeidere, sikkerhetsstyrker, jurister og kvinner som migrerer fra landsbygda. Gjennom

TV-aksjonen har Fokus i tillegg støttet tiltak for nigerianske ofre for menneskehandel i Italia og for kvinner i Georgia. Fotballforbundet har fått bidrag til kampanjen; "Buying Sex is not a Sport". CATWs arbeid ble evaluert i juli 2007.

Norad har gitt bidrag til KNs tiltak mot menneskehandel i Malawi, Laos, Vietnam, Nepal og Bangladesh. KN arbeidet med partnere i Brasil for å integrere innsats mot menneskehandel og bistå myndighetene i deres nasjonale plan mot menneskehandel.

3. HANDLINGSPLANENS TILTAK NR. 2: PERSONELL I INTERNASJONALE OPERASJONER SKAL BIDRA TIL Å BEKJEMPE MENNESKEHANDEL

NATOs policy mot menneskehandel ble vedtatt etter norsk og amerikansk initiativ. Under møte i NATOs euro-atlantiske partnerskapsråd (NATO/EAPC) 10. januar 2007, ble NATOs "Veikart mot menneskehandel" vedtatt. I Veikartet inngår kurs i bekjempelse av menneskehandel, også i NATOs partnerland. Norge har gitt sin støtte til dette. Den norske NATO-delegasjonen følger opp forpliktelsen i den særskilte samarbeidsavtalen mellom NATO og Afghanistan om at NATO skal understøtte afghanske myndigheters bestrebelser på å bekjempe menneskehandel. Betydningen av bekjempelse av menneskehandel har også vært understreket ifm. de halvårlige gjennomgangene av ISAF-operasjonen. NATO har medio 2007 utpekt sin egen seniorkoordinator med ansvar for oppfølging av innholdet i Veikartet. Første rapport fra seniorkoordinatoren forventes i første halvdel av 2008, hvor det bl. a. vil rapporteres om oppfølging og status for menneskehandel i NATOs operasjoner.

FN har nulltoleranse mot seksuell utnyttelse og overgrep, herunder menneskehandel, utført av FN personell i internasjonale operasjoner. Den norske FN-delegasjonen i New York har sammen med en utsending fra politidirektoratet (POD), deltatt aktivt i en internasjonale arbeidsgruppe som har utformet en strategi for assistanse til ofre for slike handlinger utført av FN-personell i alle kategorier. I desember 2007 ble det fremmet en resolusjon om et hjelpeprogram for ofre, utsatt for seksuell utnyttelse og overgrep av FN ansatte eller annet relatert personell. Resolusjonen ble vedtatt enstemmig. Strategien omfatter bl.a. medisinsk og psykologisk behandling i trygge mottak, juridisk rådgivning og mer langsiktig hjelp til ofre og barn født som resultat av utnyttelse eller overgrep fra FN-personell. En ny funksjon som "Victim Support Facilitator" skal følge opp ofrene. Hjelpetiltakene skal utføres av frivillige organisasjoner.

4. HANDLINGSPLANENS TILTAK NR. 11: SIKRE TRYGG RETUR OG REETABLERING I HJEMLANDET

Afrika

Malawi: Utenriksdepartementet støtter et prosjekt i regi av KN som samarbeider med tre kirketilknyttede lokale organisasjoner. Formålet med prosjektet er forhindre handel med kvinner og barn gjennom en aktiv rettighetsbasert tilnærming. Virkemidlene er å bidra til opplysning, koordinering av intervensjonstiltak, støtte til ofre og fremskaffe kunnskap om problemets omfang og innhold. Hovedinnfallsvinkelen er de trosbaserte institusjoner i Malawi, men nært samarbeid er også innledet med myndigheter og andre relevante organisasjoner. Samarbeidsavtalen med KN går over 3 år med oppstart i 2007. Prosjektet inngår i et svensk/norsk samarbeid.

Mosambik: Ambassaden i Maputo støtter et prosjekt i regi av Save the Children UK i Mosambik som skal bidra til bevisstgjøring blant barn og foreldre i grenseområdene om farene ved menneskehandel. Dette skjer gjennom produksjon og distribusjon av tilrettelagte trykksaker på ulike lokale språk. Prosjektet inneholder også en forskningskomponent på årsaker til menneskehandel. Prosjektet er nå planlagt avsluttet tidlig i 2008.

Ambassaden har inngått et strategisk partnerskap med Save the Children Norway Mozambique (SCN) som går ut på å forebygge vold, seksuelt misbruk, prostitusjon og menneskehandel av piker og unge kvinner. Det overordnede målet for prosjektet er å redusere antall barn og kvinner som blir gjenstand for menneskehandel til, fra og innenfor Mosambik, samt å bekjempe menneskehandel med sikte på seksuelt og annet misbruk i Mosambik og regionen forøvrig. Dette arbeidet skal blant annet støtte, koordinere og styrke sivilsamfunnets kamp mot menneskehandel gjennom en forskningsstudie av egenskaper ved menneskehandelen innen og ut av Mosambik. Prosjektet skal også kartlegge tiltak til forebygging og assistanse til ofre og støtte initiativer som bistår ved repatriering. Redd Barna skal drive opplæring av organisasjoner som arbeider mot menneskehandel lokalt, bidra til at Mosambiks planlagte lov mot menneskehandel blir i tråd med internasjonale konvensjoner samt at sivilsamfunnet får gitt sine bidrag til prosessen. En annet formål er å skape et tett regionalt nettverk sammen med Save the Children i Swaziland, Sør-Afrika, Malawi, Zambia og Zimbabwe, og deres samarbeidspartnere lokalt. Nettverket skal koordinere påvirkningsarbeid mot besluttsende myndigheter, utvikle en lokal platform mot menneskehandel regionalt og et repatrieringssystemer for ofre.

Nigeria: Ambassaden i Abuja støtter et prosjekt drevet av IOM; "Direct Assistance, Protection and Monitoring of Trafficked Women Repatriated from Norway to Edo State, Nigeria." Støtten skal bidra til å legge til rette for retur av nigerianske prostituerte i Norge. Prosjektet startet i 2007 og fortsetter ut august 2008. Så langt er ingen repatriert fra Norge til Edo under programmet, men IOM har brukt støtten på utdanning og informasjonsarbeid for å forberede retur. Basert på erfaringene fra prosjektet vil ambassaden i 2008 vurdere videre støtte eller evt. andre tiltak i Nigeria.

Asia

Kirgisistan: Utenriksdepartementet har støttet et prosjekt i regi av IOM for bekjempelse av menneskehandel i Sentral-Asia. Prosjektet omfatter aktiviteter i samtlige sentralasiatiske land. Aktivitetene i Kirgisistan har blant annet bidratt til å opprette et rehabiliteringssenter i byen Osj for barn som er ofre for menneskehandel. Tilskudd er også gitt til drift av senteret, et herberge for voksne ofre, en nødtelefonlinje, informasjonsarbeid og samarbeid med myndighetene. I mai 2007 ble prosjektet vurdert av ambassaden. Vurderingen fra dette besøket var at IOM ga et meget solid inntrykk og viste et oppriktig engasjement i kampen mot menneskehandel. Samarbeidet mellom IOM og relevante myndigheter var svært godt, noe som både IOM og myndighetene bekreftet. Myndighetene har blant annet bidratt med gratis lokaler til nødtelefonlinjen og til herberger. IOM har også fått sende informasjons-kampanjer vederlagsfritt på statlig fjernsyn i beste sendetid. Månedlige rapporter fra nødtelefonlinjen legges til grunn for utformingen av regjeringens politikk. Den norske delegasjonen besøkte rehabiliteringssenteret for barn og fant det i god fysisk stand, med en lege, psykolog og barnefaglig kompetent personale. Noen barn var tydelig preget av tidligere omsorgssvikt, men barna så ut til å trives ved senteret. Delegasjonen besøkte også herberget for voksne ofre i Osj som så ut til å være veldrevet. Etter prosjektbefaringen ble det anbefalt at man fortsetter å støtte IOMs arbeid innenfor dette feltet.

Nepal: Ambassaden i Kathmandu har inngått en rammeavtale med Redd Barna, hvorunder noen av organisasjonens lokale samarbeidspartnere har komponenter som dreier seg om forebygging og informasjon til unge jenter og lokalsamfunn. Det gies også støtte over kvinnebevilgningen til programmet *Decentralized Action for Women and Children* (DACA) som har som mål å bygge kapasitet blant lokale aktører som familier, lokalsamfunn, sivilt samfunns-organisasjoner til å planlegge, styre og overvåke kvinner og barns situasjon. Et av satsningsområdene er å bidra til beskyttelse og ivaretagelse av barn og kvinners rettigheter med hensyn til vold, utbytting, overgrep og diskriminering. Det er etablerte såkalte "Paralegal committees" hvor kidnapping og handel med unge jenter er et av de tema som det arbeides med.

Sør Øst Asia:

Norge støtter et regionalt program gjennom FN sekretariat for Coordinated Mekong Ministerial Initiative against Trafficking (Commit) gjennom amb i Bangkok, inklusive anti trafficking gjennom IOM/Kambodsja. Disse prosjektene inkluderer innsats mot handel med barn.

Europa

Tyrkia: Norge har støttet et prosjekt i regi av IOM i Ankara som skal sikre trygg retur og reetablering i hjemlandet – med fokus på ofre i Tyrkia og nærliggende land.

Vest-Balkan: Flere av prosjektene som støttes på Vest-Balkan, har komponenter som ivaretar trygg retur og reetablering, bl.a. prosjektene i regi av Vatra senteret og Terres des Hommes i Albania (se under tiltak 1). I tillegg har et botilbud og reintegreringsprosjekt for unge som er blitt utsatt for vold og menneskehandel blitt støttet gjennom KN i Pristina blitt avsluttet i 2007. Den seneste utviklingen på Balkan er at færre ofre blir sendt utenlands, men blir solgt og utbyttet i sine egne land.

Globalt

UD har gjennom IOM Oslo bidratt til frivillig retur av ofre for menneskehandel i Norge. Tilbudet har ikke blitt benyttet i den grad man kunne ønsket med kun to returnerte ofre i 2007.

IOM har en rekke aktiviteter rettet mot menneskehandel og jobber i partnerskap med statlige institusjoner, frivillige- og internasjonale organisasjoner. Siden 1994 har mer enn 15 000 mennesker som har vært direkte ofre for menneskehandel fått bistand fra IOM. IOM har i denne perioden gjennomført cirka 500 "counter trafficking" prosjekter i 85 land. IOM har påtatt seg en rolle som talsmann for ofre for menneskehandel. Det drives informasjonskampanjer i såvel avsender- som mottakerland rettet mot både myndigheter og enkeltpersoner. I 2000 utviklet IOM en database med globale data om menneskehandel. "The Counter Trafficking Module" Dette skal være en av de største databasene i sitt slag. IOM utgir publikasjonen "Global Eye on Human Trafficking" som kan lastes ned fra IOMs hjemmesider: www.iom.int

5. HANDLINGSPLANENS TILTAK NR. 16: STYRKE NORGES INTERNASJONALE INNSATS MOT HANDEL MED BARN

Europa

I **Albania** ble det også i 2007 gitt støtte til UNICEFs ”Not for Sale”- prosjekt som i samarbeid med albanske myndigheter og lokale NGOer arbeider på flere felt for å forhindre handel med barn. Dette prosjektet har en flerårig avtale.

Bosnia og Hercegovina: I 2007 ga Norge støtte til Redd Barnas arbeid med å fremme barns rettigheter. En del av prosjektet gikk på bekjempelse av handel med barn, i samarbeid med de lokale bosniske organisasjonene *Future* i Modrica og *Child Rights Centre* i Konjic. Tiltaket ble første gang støttet av Norge i 2003. Prosjektets siste fase tar sikte på å gjennomføre konkrete aktiviteter i regi av disse lokale samarbeidspartnere. Aktivitetene omfatter informasjonsarbeid, skolering, bevisstgjøring og andre konkrete tiltak som kan redusere antall barn som blir involvert i mishandling og utnyttelse. Målgrupper er barn, foreldre og lokale offentlige institusjoner (skole, sosialsenter, politi, rettsapparat).

Globalt

Norge har tatt opp barns stilling som ofre for menneskehandel i flere internasjonale fora. Det ble også tatt opp i det norske hovedinnlegget på høynivåmøtet 5 år etter FNs spesialsesjon om barn i desember 2007. En banebrytende FN-studie om vold mot barn, inkludert menneskehandel, ble presentert høsten 2006. Denne avdekket et sammensatt bilde av ulike typer vold mot barn som et globalt fenomen. Norge har bidratt aktivt til oppfølging av det globale arbeidet i den første oppfølgingsfasen og støttet utnevningen av en spesialrepresentant for FNs Generalsekretær for å bekjempe vold mot barn. Spesialrepresentantens mandat som ble vedtatt av FNs Generalforsamling i desember 2007 skal sikre at fortsatt fokus på saken og skal bidra til at FN systemet og andre aktører, inkludert sivilt samfunn, trekker sammen. Dette arbeidet vil også bli prioritert i 2008.

Norge har vært pådriver for at UNICEF i sin nye beskyttelsesstrategi som vil bli vedtatt i løpet av 2008 omhandler nye utfordringer mht beskyttelse av barn mot vold og utnyttelse, og operasjonaliserer sentrale anbefalinger i studien. Norge arbeider også aktivt i styrende organer i andre relevante organisasjoner og i FNs Menneskerettighetsråd for oppfølging av studiens konkrete anbefalinger. Fokus på barns stilling som ofre for menneskehandel var også tema for en konferanse i New York og ble tatt opp under Kriminalitetskommissjonen i Wien i 2007. Handel med barn har også stått sentralt innen OSSEs arbeid. OSSE arrangerte i oktober 2007 en ekspertkonferanse om seksuell utnyttelse og misbruk av barn. Møtet fant sted i Wien og JD og OSSE-delegasjonen deltok på møtet. Under OSSEs utenriksministermøte i Madrid i november 2007 oppnådde deltagerlandene konsensus om en ministerbeslutning vedrørende seksuell utnyttelse av barn. Deltagerlandene ble også enige om en beslutning om menneskehandel, med et særlig fokus på tvangsarbeid.

6. HANDLINGSPLANENS TILTAK NR 23: STYRKE DET BILATERALE OG MULTILATERALE POLITISAMARBEIDET

Asia

Sør-øst og Øst Asia: FNs narkotika- og kriminalitetsenhet i Wien (UN Office on Drugs and Crime, UNODC) har et regionkontor i Bangkok. Dette kontoret har høsten 2007 vært aktive i å planlegge aktiviteter i regionen under det nye FN initiativet mot menneskehandel (UN Global Initiative to Fight human Trafficking, UN GIFT). Det ble gjennomført en større workshop på justisområdet. I UNODCs planlegging av program for kapasitetsbygging på

justissektoren mot menneskehandel gjøres det forberedelser til at et samarbeid med Europol skal inngå i program for kapasitetsbygging. Dette vil også gi økt samarbeid og informasjonsutveksling mellom Europol og politikamrene i Europa med justis og politiorganisasjonene i Asia på menneskehandel området. Ambassaden har bidratt i de innledende diskusjonene for dette.

Europa

Bulgaria: Ambassaden i Sofia arrangerte i samarbeid med IOM Sofia og den svenske ambassade et bilateralt seminar om menneskehandel. Arrangementet ble gjennomført ifm kvinnedagen 8. mars 2007 og deltakerne var representanter for NGOer, statlige institusjoner og politi fra de tre land. Hensikten var å sette fokus mot rekrutteringen av bulgarske kvinner og barn til det nordiske sexmarkedet og hvilke felles mottiltak som bør iverksettes. Seminaret la grunnlaget for et intensivt samarbeid mellom bulgarsk og norsk politi som blant annet førte til opprullingen av et bulgarsk prostitusjonsnettverk i Oslo i mai 2007 ("Operasjon gatejenter"). Saken er nå under etterforskning i begge land.

Som følge av Bulgarias inntreden i EU/EØS i 2007 skal Norge støtte opp om Bulgarias økonomiske og sosiale integrasjon i EU. I 2008 vil ambassaden bidra til at noen av midlene blir bevilget til menneskehandelsprosjekter. I første omgang tas det sikte på å gjennomføre et opplæringstiltak for bulgarske etterforskere om etterforskningsteknikker i menneskehandelsaker. Det er et samarbeidprosjekt mellom Politidirektoratet (POD) i Oslo og Innenriksministeriet i Sofia. Videre vil det bli arbeidet for at deler av EØS/NGO-fondet kan gå til prosjekter i regi av organisasjoner som arbeider med bistand og beskyttelse av ofre for menneskehandel.

I Norge er bulgarske kvinner den nest største gruppen utenlandske prostituerte. Etterforskning i konkrete saker viser at flere av disse er blitt ført/lurt til Norge av profesjonelle forbrytere. Bilateralt menneskehandelsamarbeid Norge – Bulgaria i rammen av politiaftalen vil i lys av dette fortsatt være et prioritert arbeidsområde i 2008. Ambassadens politisambandsmann deltar aktivt i etterforskning av bilaterale saker.

Kroatia: Norge støtter et regionalt program i regi av IOM for å utvikle nettverk mellom påtalemyndighetene i de ulike land på Vest-Balkan og for å styrke regional koordinering og samarbeid.

7. HANDLINGSPLANENS TILTAK NR. 30: STYRKE SAMARBEIDET MELLOM MYNDIGHETER OG ORGANISASJONER

Mosambik: SANTAC - Southern Africa Network against Trafficking of Children er en regional NGO med sterke medvirkende personer som Graca Machel og Erkebiskop Desmond Tutu. Organisasjonen er en sterk aktør når det gjelder påvirkningsarbeid mot myndighetene. Ambassaden i Maputo støtter SANTACs arbeid lokalt i Mosambik med bevisstgjøring i forhold til menneskehandel og SANTACs forberedelser til EU/SADC-konferansen om menneskehandel i Maputo i mai 2008.

Estland: Ambassaden i Tallin har nær kontakt med estiske myndigheter og estiske NGOer som arbeider med temaet, samt med norske NGOer som har besøkt Estland.

Generelt: Styrking av samarbeid mellom myndigheter og organisasjoner skjer også som en integrert del av de fleste prosjekter under andre tiltak.

8. HANDLINGSPLANENS TILTAK NR. 31: STYRKE KUNNSKAPEN OG FORSTÅElsen OM MENNESKEHANDEL

Europa

Bulgaria: Ambassaden i Sofia har deltatt som innleder på flere konferanser og seminarer om menneskehandel som myndigheter, NGOer og andre ambassader har arrangert. Norges erfaringer som mottakerland og den norske handlingsplanen er blitt presentert. Det nordisk-baltiske samarbeidet innen menneskehandel er fremmet som en god modell for regionalt samarbeid.

Latvia: Ambassaden i Riga har deltatt på et seminar om menneskehandel, arrangert av Østersjørådet.

Litauen: Ambassaden i Vilnius har deltatt på flere konferanser om menneskehandel i løpet av 2007, bl.a. i regi av Litauiske myndigheter i samarbeid med OSSE, European Women's Lobby og litauiske NGOer.

Makedonia: Ambassaden i Skopje støttet et samarbeidsprosjekt mellom "Youth Council of Ohrid" og "Woman Association EZERKA Struga" med tittelen "Trafficking in human beings – Information, Education, Prevention". Målet med prosjektet var å opplyse statlige og ikke-statlige organisasjoner om menneskehandel. Deltakere på seminarene var bl.a. studenter, sosialarbeidere, representanter fra rådhuset, diverse departementer, grensepolitiet og media.

Kommunene Struga og Ohrid grenser til Albania noe som medfører stor risiko for handel med barn og ungdom. Det er derfor spesielt viktig å drive opplysning blant ungdom og grensepolitiet i denne regionen. Ambassaden bidro også til prosjektet "Educational workshops for prevention from the illegal trafficking in human beings" i regi av "Union of Women Organization of Macedonia" Målet med prosjektet var å styrke kunnskapen om menneskehandel gjennom "workshops" for utsatte unge kvinner i rurale områder og i Skopje. Nærmere 200 ungdommer deltok på seminarene.

9. HANDLINGSPLANENS TILTAK NR. 32: STYRKE FORSKNING OG UTREDNING OM MENNESKEHANDEL

Asia

Vietnam: Forskningsstiftelsen FAFO har utført en desk –study av menneskehandel i Vietnam. Den ble bestilt av UD som ledd i menneskerettighetsdialogen med Vietnam der "trafficking" inngår som et av temaene som diskuteres. Desk-studien ble presentert og diskutert på dialogmøtet i Oslo januar 2007. Den vietnamesiske delegasjonen til dialogen besøkte ROSA-prosjektet og et krisesenter. Regjeringens handlingsplan mot menneskehandel ble også presentert. Menneskehandel og menneskerettigheter var også tema under et besøk Justisdepartementet og Politidirektoratet avla til Vietnam i november 2007. Et eventuelt politisamarbeid mellom Ministry of Public Security i Vietnam og Norge på dette området vil kunne bli et prosjekt under menneskerettighetsdialogen i 2008.

Afrika

Nigeria: Fafo har på oppdrag fra JD utarbeidet en studie om nigerianske prostituerte i Norge, inkludert ofre for menneskehandel, og deres syn på å dra hjem til Nigeria.

Europa

Makedonia: En lokal organisasjon har fått midler til en studie om menneskehandel med hushjelper. Rapporten ble publisert i 2007 og viser at intern menneskehandel har økt i landet.

Vest-Balkan: UD har finansiert et forskningsprosjekt i regi av FAFO "Leaving the past behind". Studien ønsket å få svar på hvorfor så mange ofre for menneskehandel takker nei til assistanse og hva som er de reelle behov for bistand. Forskingen ble foretatt i Albania, Serbia og Moldova og rapporten ble presentert på OSSEs konferanse om menneskehandel i Wien i september. Studien ble også benyttet under et peer-review møte i København i regi av EU.

Norsk støtte er gitt gjennom Redd Barna for å foreta en studie med formål å identifisere forhold som gjør at noen barn i en utsatt livssituasjon ikke blir ofre for menneskehandel. Resultater fra studien vil danne grunnlag for Redd Barnas videre arbeid med å forebygge handel med barn. Studien ble publisert i juli og ble presentert på OSSE konferansen i Wien i september 2007.

I regi av et regionalt nettverk Ariadne, ble det med bidrag fra Norge, i mars 2007, publisert en rapport som tar for seg situasjonen når det gjelder menneskehandel i de enkelte land i regionen. Det er i rapporten lagt vekt på å identifisere neglisjerte områder for prioritert innsats i de enkelte land.

10. HANDLINGSPLANENS TILTAK NR. 33: BISTÅ TRANSITT- OG OPPRINNELSES LAND MED Å GJENNOMFØRE DET INTERNASJONALE RAMMEVERKET GJENNOM POLITISK OPPMERKSOMHET, PROSJEKTVIRKSOMHET OG KOMPETANSEOVERFØRING

Afrika

Kenya: Ambassaden i Nairobi har siden 2006 støttet et tiltak gjennom IOM kalt: "Counter trafficking (Phase II) in Kenya through capacity building, awareness raising and assistance to victims". Tiltaket har til hensikt å: 1. Bidra med teknisk kapasitetsbygging hos kenyanske myndigheter på området menneskehandel. 2. Øke bevisstheten om menneskehandel gjennom nasjonale og mer direkte rettede kampanjer. 3. Bidra til å etablere et shelter for offer for menneskehandel og gi direkte assistanse. 4. Pådriving for å etablere nasjonal lovgivning på menneskehandel. 5. Opprettholde nettverksmøte mellom ulike parter i arbeidet. Ambassaden planlegger å fortsatt støtte dette tiltaket også i 2008 under forutsetning at den politiske konflikten i Kenya ikke gjør dette vanskelig. Ambassaden deltar på kvartalsvise nettverksmøter og holder seg orientert om framdriften. I tillegg har ambassaden hatt uformelle møter med IOM. Totalinntrykket er at IOM i stor grad har lyktes med målsetningene hittil. Det har vært stor etterspørsel etter kurs, koordinering og kompetanseheving hos myndigheter og relevante organ i forvaltningen. Kampanjer har vært organisert, artikler og brosjyrer skrevet og teater oppført. Fra norsk side har en prioritert arbeidet med nasjonal lovgivning på området.

Asia

Japan: Ambassaden vil holde innlegg på en konferanse i Tokyo i mars 2008 om "Human Trafficking as a Challenge to Human Security: How to tackle modern slavery". Bolken for det norske innlegget er "The Challenges of Destination States - Their needs and prospects for multinational framework", hvor vi er bedt om å formidle norsk perspektiv på behov for multilaterale rammeverk og samarbeid. Konferansen organiseres av Tokai-universitetet.

Mekongregionen: Norge er en av de større bistandsyterne til som er et bredt samarbeid mot menneskehandel mellom Kambodsja, Kina (Yunnan provins) Laos, Myanmar, Thailand og Vietnam. FN og andre internasjonale organisasjoner gir faglige bidrag til programmet. Samarbeidet koordineres av UNIAP (UN Inter-Agency Project on Human Trafficking) som bl.a. har ansatt en nordmann på feltet. Landenes eierskap i prosjektet prioriteres. Landene holdt sitt femte møte mellom ledelse og ministre i Beijing i desember 2007 og besluttet der planen for neste tre års Commit-samarbeid.

I regi av Commit er det gjennomført en rekke kapasitesbyggingstiltak regionalt og lokalt. Landene har utviklet nasjonale handlingsplaner mot menneskehandel og forbedret sine prosedyrer for identifikasjon og reintegrering av ofre samt etterforskning av bakmenn både nasjonalt og bilateralt landene imellom. Det er etablert spesialenheter for etterforskning av menneskehandelssaker. Oppfølging av Commit samarbeidet vil også bli prioritert av ambassaden i Bangkok i 2008. Det planlegges en ny avtale med Commit og UNIAP men størrelsen på finansieringen må reduseres noe.

Vietnam: Menneskehandel inngår også som et av flere fokusområder under planen om Ett FN, som ble lansert i 2007 og som Norge støtter økonomisk. Planen er en komponent under Ett FN reform hvor Vietnam er pilot. Den erstatter FN-organisasjonenes tidligere programplaner og søker å skape tettere samarbeid og koordinering mellom de stedlige FN organisasjonene.

Europa

Bulgaria: Ambassaden i Sofia arbeider tett med den svenske, nederlandske, britiske og amerikanske ambassade og IOM i policyspørsmål med sikte på å få bulgarske myndigheter til å treffe "riktige" tiltak mot menneskehandel. Det at ambassadene engasjerer seg i disse spørsmålene, har vist seg å ha en positiv effekt på myndighetenes engasjement.

I **Kroatia** støtter UD et IOM-prosjekt med hovedvekt på opplæring av diplomatisk personell ved ambassader og konsulater gjennom bevisstgjøring og kursing. Informasjonsmateriale ble utviklet og deltakerne avla studiebesøk til Norge med møter i UD og POD.

I **Makedonia** foregitt et norskstøttet IOM prosjekt med siktemål å bygge kompetanse innen justis- og politisektoren. Denne type kompetansebygging blir sett på som en høyt prioritert oppgave av EU. Prosjektet inkluderer opplæring innen internasjonale og europeiske standarder.

Tyrkia: Norge har sammen med SIDA støttet et IOM-prosjekt mot menneskehandel. Prosjektet hadde som mål å utvikle en strategi for bekjempelse av menneskehandel i Tyrkia, basert på utvikling av lokal kapasitet i de områdene ofrene entrer landet så vel som de områdene av Tyrkia de ender opp. Sikkerheten for ofrene, så vel som ordensmaktens evne til å takle problemet skal styrkes. Handlingsplaner mot menneskehandel skal utvikles og implementeres i områdene nordøst i Tyrkia der de fleste ofre ankommer

landet. Prosjektet skal øke bevisstheten om problemet med menneskehandel og sikre at strategien for bekjempelse blir bærekraftig. Det skal legges til rette for frivillig retur av ofre og opprettes et nødnummer samt foretas en kartlegging av problemet gjennom analyse og statistikk.

Vest-Balkan: Flere av prosjektene har ulike lokale og sentrale myndigheter som partnere og flere inneholder komponenter for kompetanseoverføring. Enkelte prosjekter har også som delmål å bidra til utarbeiding av nasjonale strategier og handlingsplaner, basert på det internasjonale regelverket, samt å sikre at det juridiske rammeverket blir utviklet i de enkelte land.

International Centre for Migration Policy Development (ICMPD) fikk forlenget sin prosjektperiode for et prosjekt rettet mot kapasitetsstyrking av relevante myndigheter i de enkelte land når det gjelder systematisk innhenting og håndtering av data med relevans for menneskehandel. Hensikten er å utvikle kriterier for et felles datasystem for regionen; utvikle en database for hvert enkelt land og en håndbok for bruk på de enkelte språk, samt opplæringskurs. "Handbook on Anti-Trafficking Data Collection in South- Eastern Europe: Developing Regional Criteria" forelå i 2007.

Europarådet: Europarådets konvensjon mot menneskehandel som trådte i kraft 1. februar 2008, ble ratifisert av Norge 21. desember 2007, jfr. St.prp. nr. 2 (2007-2008). Konvensjonen vil få virkning for Norge fra 1. mai 2008. Konvensjonen forventes å gi ofrene bedre rettigheter i forhold til vern og bistand. Særlig viktig er overvåkingsorganet (GRETA) som skal etableres for å påse at statene oppfyller sine forpliktelser iht denne nye internasjonale traktaten. Norge ønsker å være representert i organet og derved bidra til dets effektivitet og gjennomslagskraft.

Delegasjonen i Strasbourg anbefalte norsk støtte til etablering av informasjonssystemet "Trafficking Information Management System" (TIMS). Dette vil bli et viktig arbeidsverktøy for det nye overvåkingsorganet. Det er fortsatt behov for støtte bl.a. for å gjøre informasjonssystemet offentlig tilgjengelig.

EØS-finansieringsordningene er Norges bidrag til å utjevne sosiale og økonomiske forskjeller i et utvidet EØS, heve miljøkvaliteten og styrke det sivile samfunn gjennom støtte til prosjekter og tiltak innenfor en rekke sektorer. Ordningen gir samtidig en unik mulighet til å styrke Norges bånd til EUs nye medlemsland gjennom nettverksbygging og ulike former for prosjektsamarbeid. En av prioritetssektorene i den norske ordningen er støtte til prosjekter innenfor Schengen- og justisområdet, herunder menneskehandel. Mottakerlandene er de ti nye medlemslandene i EU. Dette er også et prioritert område i det bilaterale samarbeidsprogrammet med Bulgaria. Det var ingen prosjekter innenfor menneskehandel i 2007, men vi kjenner til at prosjekter er under utvikling og vil fremmes formelt i søknadsrunder i 2008.

OSSE: Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE) bistår medlemslandene, herunder opprinnelsesland, transittland og mottagerland, i kampen mot menneskehandel. Norge støttet i 2007 OSSEs spesialrepresentant for bekjempelse av menneskehandel, Eva Biaudet, i hennes prioriteringer. Norge har dessuten vektlagt behovet for å se nærmere på tvangsarbeid i OSSE-landene, i tillegg til menneskehandel for seksuell utnyttelse. Norge har i perioder gitt støtte til enkeltprosjekter rettet mot menneskehandel gjennom kontoret for menneskerettigheter og demokratiske institusjoner (ODIHR),

OSSEs sjette alliansemøte i kampen mot menneskehandel ble avholdt i Wien 21. mai 2007. Møtet hadde tittelen "National Monitoring and Report Mechanism to Address THB: The role of National Rapporteurs". Norge var representert ved justisdepartementet.

OSSEs syvende alliansemøte fant sted i Wien 10. og 11. september 2007. Møtet, med tittelen "We can do better", fokuserte på ofrenes perspektiv, identifisering av og hjelp til ofre for menneskehandel. Fra norsk side deltok representanter fra UD, justisdepartementet, politidirektoratet og OSSE-delegasjonen. UD og delegasjonen deltok også under OSSE-møtet om den menneskelige dimensjon i Warszawa 24.9.-6.10.07 der fokus var tvangsarbeid.

OSSEs deltagerland oppnådde, blant annet etter norsk støtte, konsensus om en ministerbeslutning om menneskehandel under Utenriksministermøtet i Madrid i november 2007. Beslutningen gjaldt hovedsaklig tvangsarbeid. Det finske OSSE-formannskapet vil prioritere kampen mot menneskehandel i 2008. Fokuset rettes i særlig grad mot identifisering av og hjelp til ofre, herunder ofrenes mulighet til å få juridisk bistand.

Latin-Amerika

Guatemala: Norad har gitt bistand til KNs samarbeid med Conferenci a Episcopal de Guatemala. Hovedfokus for prosjektet er lobbyvirksomhet for nasjonal politikk om migranters menneskerettigheter og bevissgjøring omkring temaet i det guatemaliske samfunn.

Globalt

UNODC: FNs narkotika- og kriminalitetsenhet i Wien (UN Office on Drugs and Crime UNODC) har ansvar for oppfølgingen av FN-konvensjonen mot grenseoverskridende organisert kriminalitet og dens såkalte Palermoprotokoll mot menneskehandel. Kontoret har et "Anti-human trafficking Unit (AHTU)" som bistår stater med å ratifisere og implementere protokollen. Norge har de siste årene bidratt til UNODCs aktiviteter og en del av midlene benyttes til tiltak mot menneskehandel. AHTU velger selv hvordan støtten brukes.

Enhetens arbeid har naturligvis vært dominert av Global Initiative to Fight Human Trafficking (UNGIFT) som hovedsakelig er en oppmerksomhetskampanje bl.a i form av et stort internasjonalt møte i Wien om menneskehandel med over 1000 deltakere fra myndigheter og NGOer "Vienna Forum" i februar 2008. AHTU har bl.a. planer om utarbeidelse av en UN Human Trafficking Report som rangerer land etter implementering. Enheten har utviklet en såkalt Toolkit to Combat Trafficking in Persons som er ment å være et operativt verktøy for relevante personer (dommere, politi og politiske beslutningstakere). I tillegg er det blitt arbeidet med en treningsmanual for vitnebeskyttelse, etterforskning og rettsforfølgning av personer involvert i menneskehandel. Det er også blitt arbeidet med en modellovgivning.

Faglig bistand (med sikte på styrking av lovgivning) er gitt i Afghanistan, Armenia, Aserbajdsjan, Bolivia, Brasil, Elfenbenskysten, Gambia, Kenya, Maritius, Slovakia og Uganda og det er arbeidet med kapasitetsbygging (for personer inn rettsvesen, politi og NGOer) i land som Botswana, India, Laos, Libanon, Moldova, Thailand og Vietnam. Det er arrangert ulike regionale arrangementer i de nevnte landene i tillegg til Thailand, Sør-Afrika, India, Tyrkia, Litauen og Egypt. Arrangementene har bidratt til å bygge opp oppmerksomheten mot Vienna Forum. UNODC deltar innenfor ICAT (Inter-Agency Cooperation Group Against Trafficking in Persons) sammen med andre relevante FN-organisasjoner. Enheten samarbeider også tett med OSSE. Høsten 2008 vil det være nytt

statspartmøte til kriminalitetskommissjonen der protokollen mot menneskehandel vil bli behandlet.

AHTUs arbeid under ledelse av finske Kristiina Kangaspunta ser ut til å nyte anerkjennelse fra medlemslandene. Enheten arbeider systematisk fremover og beholder fokus direkte på implementering av protokollen mot menneskehandel. Oppmerksomheten rundt menneskehandel har økt betydelig internasjonalt. UNGIFT ser også ut til å ha brakt berørte FN-organisasjoner sammen i operativt samarbeid for gjennom koordinert innsats å få et best mulig resultat. Dette samarbeidet er et positivt eksempel i en FN-kontekst og kan også gi effekter fremover. UNODCs leder Antonio Maria Costa vil besøke Norge ultimo februar 2008 og vil bl.a. delta i et åpent møte der menneskehandel er et av temaene på dagsorden.

11. HANDLINGSPLANENS TILTAK NR. 34: STØTTE ILOS ARBEID MOT MENNESKEHANDEL OG TVANGSARBEID

ILO generelt: Norge har en programavtale med ILO som gjelder perioden 2006-2007. Noe av det norske bidraget går til ILOs innsats mot barnearbeid, en del skal fremme "sosial dialog", altså samarbeid mellom partene i arbeidslivet, mens resten er omtrent likt fordelt på hhv. kvinner/likestilling, diskriminering og til ILOs innsats for mer koherent internasjonalt samarbeid om sosial og bærekraftig globalisering.

Brasil: ILOs prosjekt "Combatting forced labour in Brazil" som bygger på ILOs "Declaration of Fundamental Principles and Rights of Work" av 1998, har mottatt norsk støtte i 2007. Programmet er utarbeidet i samarbeid med myndighetene og skal gi alternativt arbeid til brasilianere som rekrutteres til slavearbeid på store jordbruksfarmen i det fattige nord-østlige deler av landet. Arbeiderne transporteres inn i amazonas-regionen hvor de blir satt til å rydde land dvs. hugge ned skogen for kvegdrift, bomulls- og soyaproduksjon. Det begås miljøkriminalitet og arbeidsrettigheter blir ikke respektert. Mat og transport koster mer enn ofrene er forespeilet og gjør dem til gjeldsslaver. De bor i isolerte områder og arbeidere som forsøker å rømme blir drept av godseierne. ILO har inngått avtaler med brasilianske og internasjonale selskaper om å boikotte varer fra gårder med slavearbeidere. 200 gårdeiere er stilt for retten. ILO vil bidra til å utbedre lovverket på området.

Sør-Øst Asia: Ambassaden i Bangkok og ambassaden i Jakarta samarbeider i finansiering av ILO prosjektet "Trafficking in Migrant Domestic Workers- Southern SE Asia" om utvikling av tiltak for beskyttelse av hushjelper og tiltak mot menneskehandel i arbeidsmigrasjon fra Indonesia til Malaysia, Singapore og Hongkong. Ambassaden i Bangkok skal redusere sin forvaltning av regional bistand fra 2008 og prosjektet planlegges finansiert med en ny avtale fra ambassaden i Jakarta fra 2008.

12. HANDLINGSPLANENS TILTAK NR. 35: GJØRE KAMPEN MOT MENNESKEHANDEL TIL TEMA I MR-DIALOGER OG DE POLITISKE SAMTALER NORGE FØRER MED FLERE LAND

Asia

Indonesia: Menneskerettighetsdialogen med Indonesia fant sted i Oslo i april 2007. Deltakerne var da også på institusjonsbesøk. De møtte blant annet representanter for ROSA-

prosjektet som orienterte om rehabilitering av ofre for menneskehandel. De møtte også Politidirektoratet som ga en orientering om Norges innstas mot menneskehandel.

Vietnam: Dialogen med Vietnam startet i 2003, og siden 2005 har problemstillinger knyttet til menneskehandel vært et av temaene i dialogen. Ratifisering av Palermo-protokollen, styrking av kvinners rettigheter, identifisering og reintegrering av kvinner utsatt for menneskehandel har vært sentrale problemstillinger. Det har blitt foretatt besøk til ulike institusjoner som arbeider med menneskehandel både i Norge og i Vietnam. FAFO har på oppdrag av Utenriksdepartementet utarbeidet en studie om bekjempelse av menneskehandel i Vietnam (se tiltak 32). Under dialogmøtet i januar 2007 fikk deltakerne presentert Regjeringens nye handlingsplan mot menneskehandel. De ble informert om Europarådskonvensjonen mot menneskehandel og Norges forberedelser til å ratifisere den, samt fikk besøke ROSA-prosjektet som drives av Krisesentersekretariatet i Oslo og bistår ofre for menneskehandel. De fikk også besøke PODs koordineringstiltak mot menneskehandel KOM-prosjektet og Oslo-politiets STOP-gruppe. Det var enighet om å igangsette et politisamarbeid hvor menneskehandel inngår som et av satsningsområdene. Fra vietnamesisk side er det i tillegg ytret ønske om et samarbeid knyttet til reintegrering av kvinner utsatt for menneskehandel.

Globalt

FN: MR-rådet i Geneve: FN har en spesialrapportør for menneskehandel, Sigma Huda fra Bangladesh. Hun ble oppnevnt av den daværende Menneskerettighetskommisjonen i 2004 og har avgitt flere rapporter om bekjempelse av menneskehandel. Første rapport kom i februar 2006 og handlet om å integrere et menneskerettighets- og kvinneperspektiv i menneskehandelarbeidet. Rapporten ble debattert i MR-rådet i 2006. Høsten 2006 besøkte Huda Norge og hadde samtaler her. I 2007 avga hun en rapport med fokus på sammenhengen mellom menneskehandel og tvangsekteskap. Der viser hun bl.a. til en rapport avgutt av Tove Smaadahl, Helene Hernes and Liv Langberg: "Drømmen om det gode liv: En rapport om utenlandske kvinner gift med norske menn som måtte søke tilflukt på krisesentrene i 2001" (Oslo: Krisesentersekretariatet, 2002). Sigma Huda vil avlegge ny rapport til MR-rådet i mars 2008 etterfulgt av en interaktiv dialog. Mandatet for spesialrapportøren på menneskehandel kommer også opp til fornyelse i år, og Norge vil arbeide for en videreføring av mandatet. Spesialrapportøren mottar også en rekke henvendelser fra enkeltpersoner, og hun har skrevet om disse i en egne rapporter. All dokumentasjon finnes på:
http://ap.ohchr.org/documents/dpage_e.aspx?m=137:

Generalforsamlingen, New York: Under FNs 61. Generalforsamling høsten 2006 behandlet 3. komite et resolusjonforslag fra Hviterussland om bekjempelse av menneskehandel. Den hadde tittelen: "Improving co-ordination of efforts against trafficking in persons" (A/RES/61/180). Videre fremmet Filippinene resolusjonen om "Trafficking in women and girls" (A/RES/61/144) som Norge var medforslagsstiller til. Begge ble vedtatt med konsens. Førstnevnte resolusjon forventes behandlet igjen høsten 2008 under GF63. Det var ingen resolusjoner om temaet under GF62 (2007), men menneskehandel er nevnt i den årlige generelle resolusjonen om kriminalitetsforebyggelse som Italia fremmer. Den pleier Norge å være medforslagsstiller til, og det var vi også i 2007 (Res A/61/181. Strengthening the United Nations Crime Prevention and Criminal Justice Programme, in particular its technical cooperation capacity). Se teksten:
<http://daccessdds.un.org/doc/UNDOC/GEN/N06/505/29/PDF/N0650529.pdf?OpenElement>

13. HANDLINGSPLANENS TILTAK NR. 36: I TRÅD MED REGJERINGENS EUROPAMELDING VIL NORGE SØKE ET TETT SAMARBEID MED EU OG EUS MEDLEMSSTATER BÅDE I OG UTENFOR RAMMEN AV SCHENGEN-SAMARBEIDET

Norge deltar i et tett samarbeid med EU og EUs medlemsstater gjennom den formelle tilknytningen til EUs justis- og innenriksfelt som Schengen-avtalen gir. Samarbeidet om grensekontroll, regelverket for lovlig opphold på Schengen-territoriet og sikkerhetssystemene rundt visumutstedelse, er sentrale deler av Schengen-samarbeidet som har relevans for kampen mot menneskehandel.

Norge deltar i EUs grensekontrollbyrå FRONTEX og har siden 1. oktober 2005 hatt en nasjonal ekspertstilling i byrået. FRONTEX vil i løpet av 2007 få en styrket rolle i det operative samarbeidet mellom deltakerlandene, og dette vil gjenspeiles i økt tilførsel av personale og budsjettmessige ressurser. I løpet av 2007 skal Kommisjonen i henhold til Haag-programmet foreta en evaluering av byråets virksomhet. Norge bidrar både med budsjettmidler og personell i byrået, og vi vil derfor ta del i denne evalueringsprosessen.

Visa Information System (VIS) er et sentralt visuminformasjonssystem for EU/Schengenlandene med felles prosedyrer for utveksling av visumopplysninger. VIS skal inneholde ansiktsbilde og fingeravtrykk av søker, og vil derfor gjøre det lettere å vurdere om informasjon i et visum er korrekt og om bærer av visumet er samme person som søkte og fikk innvilget visumet. VIS vil også inneholde opplysninger om referansepersonen, noe som vurderes som verdifullt i saker der det er mistanke om menneskehandel. Sammenholdt med den nye bestemmelsen i Utlendingslovens § 25a om at visum kan nektes dersom det er sannsynlig at søkeren [...] vil bli mishandlet eller grovt utnyttet. VIS skal etter planen være operativt våren 2009, og Norge starter allerede høsten 2007 et pilotprosjekt for etablering av VIS.

Også utenfor rammen av Schengen-samarbeidet har Norge formell tilknytning til viktige aktører i kampen mot menneskehandel, slik som Europol og Eurojust. Særlig Europol har bidratt til å avdekke menneskehandel i Europa, og Norge har nå to sambandsmenn i Europol.

Den norske EU-delegasjonen i Brussel har våren 2007 hatt møter med Kommisjonen om EUs arbeid mot menneskehandel og for å orientere om den norske handlingsplanen mot menneskehandel. Delegasjonen har deltatt ved forberedelsene til møtet i Oslo i mai 2007 mellom visepresidenten i EU-Kommisjonen/ justis- og innenrikskommissær Franco Frattini og justisminister Storberget. Menneskehandel er tema som opptar dem begge og dette ble gjenstand for inngående diskusjoner. Under møtet redegjorde Frattini blant annet for gjennomføringen av direktiv 2004/81 om oppholdstillatelse for ofre for menneskehandel mot å samarbeide med myndighetene. Den sentrale rollen politisamarbeidet i Europol spiller i arbeidet mot menneskehandel, ble diskutert. Norge deltar i Europol gjennom en samarbeidsavtale. Forebygging i opprinnelseslandene ble tatt opp som et viktig virkemiddel. Mulig norsk deltakelse i EUs programmer på justisfeltet, som også kan omfatte prosjekter om menneskehandel, ble diskutert. Norge tok del i den internasjonale dagen for arbeid mot menneskehandel som er satt til 18. oktober. Norge er invitert til å delta i EUs ekspertgruppe for menneskehandel.

14. HANDLINGSPLANENS TILTAK NR. 37: STYRKE ARBEIDET FOR Å BEKJEMPE ILLEGAL HANDEL MED ORGANER

Mosambik: Ambassaden i Maputo har gjennom en årrekke gitt generell støtte til menneskerettighetsorganisasjonen Liga dos Direitos Humanos (LDH), som er den største organisasjonen i landet når det gjelder MR-arbeid. Ambassaden vil inngå en ny samarbeidavtale med LDH iløpet av 2008. En av mange aktiviteter i LDH går ut på å etterforske og dokumentere tilfeller av handel med kroppsdel. Menneskelige kroppsdel brukes i utførelsen av heksekunst i deler av regionen. Det er grunn til å tro at særlig barn er utsatt for denne handelen. Handel med kroppsdel er et svært sensitivt tema i Mosambik. Det er vanskelig å løfte disse problemstillingene i det offentlige rom, enten det er i media eller overfor myndigheter. Ambassaden vurderer også å støtte et nytt tiltak i 2008 som går ut på bevisstgjøring omkring problematikken med handel av kroppsdel i visse nøkkelmiljøer, blant annet gjennom å arrangere en serie workshops.

Konto	Avd/Amb	Koststed	Land	Prosj.nr	Mottaker	Prosjekt	År	Tilsagn
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2020601	IGAP	Assistance to Victims of Trafficking	2002	175000
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2070136	IGAP	Witness Protection Structure	2007	480000
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2070138	IGAP	Witness Protection Structure	2007	390020
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2030311	IOM/UNICEF	social businesses victims of trafficking	2003	117000
16471112	Europa	Vest-Balkan	ALB	202061	IPAG	Assistance to trafficking victims in Albania	2002	173815
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2040044	IPAG	Assistance to trafficking victims in Albania	2004	265000
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2040412	Kirkens Nødhjelp	Vatra Centre/Counter trafficking program	2004	1213212
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2050046	Kirkens Nødhjelp	Vatra Shelter	2005	776166
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2060217	Kirkens Nødhjelp	Vatra Center	2006	799400
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2070290	Kirkens Nødhjelp	Anti Trafficking Awareness Raising	2007	263550
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2070297	Kirkens Nødhjelp	Anti Trafficking Vatra Center	2007	900000
16471111	FN	MR/DEM	ALB	2010550	Redd Barna	Anti-Trafficking	2001	3000000
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2060264	Terre des Homme:	Transnational action child trafficking	2006	921580
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2070316	Terre des Homme:	Transnational Action against child Trafficking	2007	784297
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2040383	UNICEF	Not for Sale. Fighting Child Trafficking project	2004	3777580
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2040383	UNICEF	Not for Sale. Fighting Child Trafficking project	2005	4000000
16471111	Europa	Vest-Balkan	ALB	2040383	UNICEF	Not for Sale Fighting Child Trafficking project	2007	2422420
16471111	Europa	Vest-Balkan	ARM	2040317	UNDP	Anti trafficking	2004	1088000
16471111	FN	MR/DEM	ARM	2030467	UNDP	Countertrafficking in Armenia	2003	1100000
16473111	SIKK	GlobSikSUS	ARM	3050193	UNDP	Anti-trafficking Programme	2006	2988475
16473111	SIKK	GlobSikSUS	ARM	3050193	UNDP	Anti-trafficking Programme	2007	2429700
15170111	Ambassaden	Dhaka	BGD	BGD-3100	IOM	Trafficking in children, adolescent girls	2007	2000000
15170111	Ambassaden	Dhaka	BGD	BGD-3100	IOM	Trafficking in children, adolescent girls	2008	5000000
15170111	Ambassaden	Dhaka	BGD	BGD-3100	IOM	Trafficking in children, adolescent girls	2009	3000000
19770131	SIKK	GlobSikSUS	BGR	3022099	CentreStudyDem	Fighting trafficking and corruption	2002	1100000
16471131	Europa	Vest-Balkan	BGR	2032083	Røde Kors	Prevention on trafficking	2003	250000
16471111	Europa	Vest-Balkan	BGR	2040923	Røde Kors	Prevention of trafficking	2004	500000
16471111	Europa	Vest-Balkan	BIH	2040118	Caritas	Anti-trafficking	2004	970000
16471111	Europa	Vest-Balkan	BIH	2060229	Caritas	Anti trafficking	2006	900000
16471111	Europa	Vest-Balkan	BIH	2040251	Diverse	EUPM development for the BiH police	2004	800000
16471111	FN	MR/DEM	BIH	2030569	La Strada	Shelter for trafficked girls in Mostar	2003	567481
16471111	Europa	Vest-Balkan	BIH	2050273	La Strada	Prev. of traffick. in Women in BiH	2005	1000000
16471111	Europa	Vest-Balkan	BIH	2060318	La Strada	Anti Trafficking	2006	415000
36471	Europa	Vest-Balkan	BIH	BHZ-3061	Redd Barna	Research, child trafficking	2003	605000
16471111	Europa	Vest-Balkan	BIH	2040266	Redd Barna	Child trafficking prevention	2004	395000

Konto	Avd/Amb	Koststed	Land	Prosj.nr	Mottaker	Prosjekt	År	Tilsagn
16471111	Europa	Vest-Balkan	BIH	2050073	Redd Barna	Child trafficking prevention	2005	442000
16471111	Europa	Vest-Balkan	BIH	2060029	Redd Barna	Child trafficking prevention	2006	478000
16471111	Europa	Vest-Balkan	BIH	BHZ-2058	UNICEF	Prevent THB, Gender violence, HIV/AIDS	2002	5250000
16471111	Europa	Vest-Balkan	BIH	BHZ-2058	UNICEF	Prevent THB, Gender violence, HIV/AIDS	2003	1900000
16471111	Europa	Vest-Balkan	BIH	BHZ-2069	UNICEF	Assistance victims of gender violence, trafficking	2003	3000000
16471111	Europa	Vest-Balkan	BIH	2040301	UNICEF	Prevent THB, Gender violence, HIV/AIDS	2004	2350000
16471111	Europa	Vest-Balkan	BIH	2050205	UNICEF	Prevent THB, Gender violence, HIV/AIDS	2005	7050000
16471111	Europa	Vest-Balkan	BIH	2060176	UNICEF	Prevent THB, Gender violence, HIV/AIDS	2006	5600000
17079111	FN	GIL	BRA	1062034	ILO	Forced Labour	2007	1400000
16471131	Europa	Vest-Balkan	EST	2032100	Legal Info Center	Handbook on Trafficking of Human Beings	2003	65000
16070	Norad	Sivsa	GTM	GLO-0603	Kirkens Nødhjelp	CEG Human Rights	2005	388800
16070	Norad	Sivsa	GTM	GLO-0603	Kirkens Nødhjelp	CEG Human Rights	2006	291600
16070	Norad	Sivsa	GTM	GLO-0603	Kirkens Nødhjelp	CEG Human Rights	2007	300000
16070	Norad	Sivsa	GTM	GLO-0603	Kirkens Nødhjelp	CEG Human Rights	2008	324000
15078111	Ambassaden	Nairobi	KEN	KEN-2017	IOM	Counter Trafficking	2005	681000
15078111	Ambassaden	Nairobi	KEN	KEN-2017	IOM	Counter Trafficking	2006	1000000
15078111	Ambassaden	Nairobi	KEN	KEN-2017	IOM	Counter Trafficking	2007	500000
15078111	Ambassaden	Nairobi	KEN	KEN-2017	IOM	Counter Trafficking	2008	1500000
15078111	Ambassaden	Nairobi	KEN	KEN-2017	IOM	Counter Trafficking	2009	2000000
15078111	Ambassaden	Nairobi	KEN	KEN-2017	IOM	Counter Trafficking	2010	2000000
16473111	SIKK	GlobSikSUS	KGZ	3070051	IOM	Combating trafficking Kyrgyz Republic	2007	1391195
16471111	Europa	Vest-Balkan	KOS	2060221	Kirkens Nødhjelp	Semi independent living young adults	2006	545300
16471111	Europa	Vest-Balkan	KOS	2050118	Kirkens Nødhjelp	Project for victims of trafficking	2005	558100
16471111	Europa	Vest-Balkan	KOS	2040114	Redd Barna	Child-trafficking response programme CTRP	2004	2000000
16471111	Europa	Vest-Balkan	KOS	2030087	UMCOR	Crises shelter for trafficked persons	2003	1047000
16471111	Europa	Vest-Balkan	KOS	2040586	UMCOR	Counter Trafficking	2004	523000
16471111	Europa	Vest-Balkan	KRO	2040012	Care	Trafficking in Croatia	2004	1300000
16471111	Europa	Vest-Balkan	KRO	2050349	Care	Anti trafficking project	2005	1250000
16471111	Europa	Vest-Balkan	KRO	2060373	Care	Anti trafficking	2006	1815913
16471111	Europa	Vest-Balkan	KRO	2070254	Care	Anti-trafficking	2007	681166
16471111	Europa	Vest-Balkan	KRO	2060277	IOM	Preventive counter trafficking project	2006	1350000
16471111	Europa	Vest-Balkan	KRO	2050248	OSSE	Regional Conference on Trafficking	2005	63405
16471111	Europa	Vest-Balkan	KRO	2050051	Røde Kors	Anti-Trafficking Project	2005	560000
16471111	Europa	Vest-Balkan	KRO	2060275	Røde Kors	Anti trafficking project	2006	560000
16070	Norad	Sivsa	LAO	GLO-0603	Kirkens Nødhjelp	Prevention of trafficking in Savannakhet	2005	340200

Konto	Avd/Amb	Koststed	Land	Prosj.nr	Mottaker	Prosjekt	År	Tilsagn
16070	Norad	Sivsa	LAO	GLO-0603	Kirkens Nødhjelp	Prevention of trafficking in Savannakhet	2006	340200
16070	Norad	Sivsa	LAO	GLO-0603	Kirkens Nødhjelp	Prevention of trafficking in Savannakhet	2007	340200
16070	Norad	Sivsa	LAO	GLO-0603	Kirkens Nødhjelp	Prevention of trafficking in Savannakhet	2008	324000
16371601	FN	MR/DEM	LBN	1040939	UNODC	Measures to prevent and combat trafficking	2004	500000
16371601	FN	MR/DEM	LBN	1050851	UNODC	Preventing and combating human trafficking	2005	500000
16471131	Europa	Vest-Balkan	LTU	2032109	JURK	Anti-trafficking info to women	2003	200000
16471131	Europa	Vest-Balkan	LVA	2032097	JAUNATNES	Moon Light against trafficking in prostitution in	2003	625000
16473111	SIKK	GlobSikSUS	MDA	3060140	AID	Workshop Anti-Trafficking - Roma	2006	37000
16473111	SIKK	GlobSikSUS	MDA	3050113	FAFO	Trafficking Moldova	2006	400000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MDA	2030523	IOM	Trafficking Moldova. Protection/reintegration	2003	800000
16473111	SIKK	GlobSikSUS	MDA	3050212	IOM	Trafficking Moldova	2005	1295000
16473111	SIKK	GlobSikSUS	MDA	3070114	IOM	Protection of victims of Trafficking	2007	1000000
16471111	FN	MR/DEM	MDA	2030100	ODIHR	Anti-Trafficking Project Fund	2003	1500000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MDA	2040499	Soroptimistene	Anti Trafficking conference Moldova	2004	400000
16471111	SIKK	GlobSikSUS	MDA	3050191	TV-aksjonen 2005	Trafficking Moldova	2005	200000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MKD	2040367	Caritas	Anti-trafficking in Macedonia	2004	1000000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MKD	2050364	Happy Childhood	Research domestic Trafficking	2005	166000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MKD	2020643	IOM	Transitcentre in Skopje - trafficking	2002	1095000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MKD	2020644	IOM	Reintegration victims of trafficking	2002	1076850
16471111	Europa	Vest-Balkan	MKD	2030583	IOM	Counter trafficking, prevention assist.	2003	649000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MKD	2030584	IOM	Capacity building on Counter trafficking	2003	1200000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MKD	2050019	IOM	Economic and Social Anti trafficking	2005	1226000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MKD	2050041	IOM	Return etc Trafficked Women	2005	1022000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MKD	2060072	IOM	Vocational training Roma	2006	1000000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MKD	2060073	IOM	Capacity building on trafficking	2006	500000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MKD	2070338	IOM	Economic and Social Anti-trafficking	2007	1350000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MKD	2070339	IOM	Vocational training Roma	2007	1030000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MKD	2050031	UNICEF	Combat Trafficking	2005	1000000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MKD	2020533	UNICEF	Campaign against Trafficking	2002	1000000
1507811	Ambassaden	Maputo	MOZ	MOZ-2480	diverse	Seminar on trafficking and slavetrade	2005	42231
1507811	Ambassaden	Maputo	MOZ	MOZ-3042	Redd Barna	Children illegally moving across borders	2006	850000
16870111	Ambassaden	Maputo	MOZ	MOZ-3042	Santac	Advocate Law against trafficking in persons	2007	500000
15178121	Ambassaden	Maputo	MOZ	MOZ-3042	Santac	S-African Reg.Network a.Traffick./Abuse Children	2007	96497
16471111	Europa	Vest-Balkan	MTG	2040204	Care	Anti-trafficking in Montenegro	2004	1000000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MTG	2060182	Care	Anti trafficking	2006	1050000

Konto	Avd/Amb	Koststed	Land	Prosj.nr	Mottaker	Prosjekt	År	Tilsagn
16471111	Europa	Vest-Balkan	MTG	2070354	Care	Anti trafficking Montenegro	2007	850000
16471111	Europa	Vest-Balkan	MTG	2040192	Redd Barna	Projects in Montenegro	2004	800000
16371601	FN	MR/DEM	MWI	1030200	Kirkens Nødhjelp	HIV/AIDS Prevention / Trafficking	2003	446000
16870111	Ambassaden	Lilongwe	MWI	MWI-2606	Kirkens Nødhjelp	Prevention of Human trafficking	2007	805555
16870111	Ambassaden	Lilongwe	MWI	MWI-2606	Kirkens Nødhjelp	Prevention of Human trafficking	2008	995000
16870111	Ambassaden	Lilongwe	MWI	MWI-2606	Kirkens Nødhjelp	Prevention of Human trafficking	2009	941000
15078111	Ambassaden	Abudja	NIG	NGA-2029	IOM	Repatriation Nigerian prostitutes from Norway	2007	1922000
15078111	Ambassaden	Abudja	NIG	NGA-2029	IOM	Repatriation Nigerian prostitutes from Norway	2008	1900000
1507125	Ambassaden	Kathmandu	NPL	NPL-2936	UNDP	Trafficking Study	2000	150000
35078	Ambassaden	Pretoria	QME	REG-2009	IOM	SACTAP	2003	2000000
35078	Ambassaden	Pretoria	QME	REG-2009	IOM	SACTAP	2004	2000000
15078112	Ambassaden	Pretoria	QME	REG-2009	IOM	SACTAP	2005	4000000
1578121	Ambassaden	Pretoria	QME	REG-2009	IOM	SACTAP	2006	7000000
1578121	Ambassaden	Pretoria	QME	REG-2009	IOM	SACTAP	2007	14000000
1578121	Ambassaden	Pretoria	QME	REG-2009	IOM	SACTAP	2008	6000000
16371601	FN	MR/DEM	QRA	1040851	Amb Bangkok	Kredtrakarn Home for traficked women and children	2004	100000
16371601	FN	MR/DEM	QRA	1030434	Diverse	Miscellaneous. Seminar on Trafficking	2003	10000
15178123	Ambassaden	Bangkok	QRA	RAS-2743	ILO	Trafficking in migrant Domestic Workers	2002	2900000
15178121	Ambassaden	Bangkok	QRA	RAS-2743	ILO	Trafficking in migrant Domestic Workers	2006	3000000
15178122	Ambassaden	Bangkok	QRA	RAS-2743	ILO	Trafficking in migrant Domestic Workers	2007	2800000
16471111	Europa	Vest-Balkan	QRA	2030522	IOM	Survey of trafficking in Central Asia	2003	1200000
15178121	Ambassaden	Bangkok	QRA	RAS-2743	IOM	Cooperation against Human Trafficking	2005	1575000
16473111	SIKK	GlobSikSUS	QRA	3060036	IOM	Combating trafficking in Persons in Central Asia	2006	2500000
16371601	FN	MR/DEM	QRA	1071023	IOM	Return and reintegration, victims of trafficking	2007	871400
16371601	FN	MR/DEM	QRA	1020682	JURK	Trafficking in women	2002	20000
16371601	FN	MR/DEM	QRA	1030008	JURK	Trafficking - Study on applicants of visa	2003	220000
16371601	FN	MR/DEM	QRA	1040537	UNDP	COMMIT Coord.Mekong Ministerial Initiative ag.Traffi	2004	365000
15178121	Ambassaden	Bangkok	QRA	RAS-2723	UNDP	COMMIT Coord.Mekong Ministerial Initiative ag.Traffi	2006	3400000
15178121	Ambassaden	Bangkok	QRA	RAS-2723	UNDP	UNIAP UN InterAgencyProject on human traffick.	2006	2400000
15178121	Ambassaden	Bangkok	QRA	RAS-2723	UNDP	COMMIT Coord.Mekong Ministerial Initiative ag.Traffi	2007	3400000
15178121	Ambassaden	Bangkok	QRA	RAS-2723	UNDP	UNIAP UN InterAgency Project on human traffick.	2007	2000000
15178121	Ambassaden	Bangkok	QRA	RAS-2723	UNDP	UNIAP UN InterAgency Project on human traffick.	2008	1000000
15178121	Ambassaden	Bangkok	QRA	RAS-2723	UNDP	COMMIT/UNIAP	2008	1000000
15178121	Ambassaden	Bangkok	QRA	RAS-2723	UNDP	COMMIT/UNIAP	2009	2000000
15178121	Ambassaden	Bangkok	QRA	RAS-2723	UNDP	COMMIT/UNIAP	2010	2000000

Konto	Avd/Amb	Koststed	Land	Prosj.nr	Mottaker	Prosjekt	År	Tilsagn
19170353	FN	MR/DEM	QRA	1010359	UNHCR	Trafficing in persons	2001	750000
17076127	FN	FN	QRA	1074041	UNICEF	Innocenti Research Center. Children's rights*	2007	2000000
17076143	FN	MR/DEM	QRA	1061179	UNODC	Norwegian contribution 2006 Trafficking*	2006	4000000
17076127	FN	MR/DEM	QRA	1071073	UNODC	Norwegian contribution 2007 Trafficking *	2007	4000000
16070113	Norad	Sivsa	QRD	GLO-0603	Kirkens Nødhjelp	Mainstream.Trafficking to HIV/AIDS prog.	2005	99144
15078111	Norad	Sivsa	QRD	GLO-0603	Kirkens Nødhjelp	Mainstream.Trafficking to HIV/AIDS prog.	2006	145800
16070113	Norad	Sivsa	QRD	GLO-0603	Kirkens Nødhjelp	Mainstream.Trafficking to HIV/AIDS prog.	2008	121500
16070112	Norad	SivSa	QZA	GLO-0679	FOKUS	Coalition against Trafficking in Women CATW	2006	648000
16070112	Norad	SivSa	QZA	GLO-3727	FOKUS	Coalition against Trafficking in Women CATW	2007	648000
16070112	Norad	SivSa	QZA	GLO-3727	FOKUS	Coalition against Trafficking in Women CATW	2008	649000
16070112	Norad	SivSa	QZA	GLO-3727	FOKUS	Coalition against Trafficking in Women CATW	2009	649000
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2060308	Care	Sex based violence and trafficking	2006	2800000
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2050431	FAFO	Understanding trafficking victims	2005	1200000
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2050427	FOKUS	TV askjson 2005 Drømmefangeren	2005	1000000
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2040339	GCSP	Trafficking in women and children seminar	2004	18972
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2040678	GCSP	Developm. in training material (Trafficking)	2004	68729
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2060246	ICMPD	Anti trafficking responses. Database	2006	3000000
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2060228	IOM	Fight against Human trafficking	2006	799000
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2040643	KEPAD	Conference on trafficking in women/children	2004	90000
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2050433	KEPAD	Reg of situa of human trafficking	2005	300000
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2060155	KEPAD	One-day workshop in Tirana	2006	44500
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2070029	KEPAD	Strengthening of the Ariadne Network	2007	128750
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2060193	Norsk Nødhjelp	Stop Trafficking 2006	2006	237731
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2030238	OSSE	SP Anti-trafficking meeting in Portoroz	2003	84000
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2020583	Redd Barna	WT III Trafficking TF Save the Children	2002	1095000
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2040122	Redd Barna	Anti-trafficking response programme	2004	3000000
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2060330	Redd Barna	Child trafficking res progr	2006	3000000
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2070176	Redd Barna	Child-trafficking response programme CTRP	2007	3000000
16471111	Europa	Vest-Balkan	RER	2010482	UNICEF	SP WT III Trafficking Task Force	2001	800000
19770131	SIKK	GlobSikSUS	ROM	3022155	IOM	Combating trafficking in human beings	2002	1700000
16371601	FN	MR/DEM	RSA	1050807	Krisesentersekr.	Conference on trafficking in women/children	2005	36900
19770131	SIKK	GlobSikSUS	RUS	3040035	JURK	Trafficking - Vilnius and St.Petersburg	2004	30000
16471111	Europa	Vest-Balkan	SER	2060216	Care	Anti trafficking community Mobilization	2006	1345360
16471111	Europa	Vest-Balkan	SER	2070259	Care	Anti Trafficking Serbia	2007	1402609
16471111	Europa	Vest-Balkan	SER	2050234	FAFO	Human trafficking research	2005	129255

Konto	Avd/Amb	Koststed	Land	Prosj.nr	Mottaker	Prosjekt	År	Tilsagn
16471111	Europa	Vest-Balkan	SER	2050193	FAFO	Documentary on trafficking of women	2005	232450
16471111	Europa	Vest-Balkan	SER	2030313	Flyktningehjelpen	OSSE Mona Dia Trafficking Issues Adviser	2003	290000
16471111	Europa	Vest-Balkan	SER	2020526	OSSE	Secondment Mona Dia Trafficking Issues Advise	2002	293000
16471111	Europa	Vest-Balkan	SER	2020526	OSSE	Secondment Mona Dia Trafficking Issues Advise	2003	290440
16471111	Europa	Vest-Balkan	SER	2030171	OSSE	Enhancing to deal with human trafficking	2003	607000
16471111	Europa	Vest-Balkan	SER	2040464	OSSE	Support to serb participation Sexcrimes investigat	2004	22843
16471111	Europa	Vest-Balkan	SER	2040205	POD	Workshop with OCD	2004	158000
16471111	Europa	Vest-Balkan	SER	2040191	Redd Barna	Projects in Serbia	2004	2728000
16471111	Europa	Vest-Balkan	SER	2050229	Røde Kors	Anti-Trafficking Cap. Build. Serbian Red Cross	2005	560000
16471111	Europa	Vest-Balkan	SER	2060123	Røde Kors	Anti trafficking Serbia and Montenegro	2006	560000
16471111	Europa	Vest-Balkan	SER	2070111	Røde Kors	Anti Trafficing project	2007	560000
16371601	FN	MR/DEM	SRV	1061093	FAFO	Desc study on trafficking in Vietnam	2006	200000
16070	Norad	Sivsa	SRV	GLO-0603	Kirkens Nødhjelp	Trafficking survey	2007	43740
16371601	FN	MR/DEM	THA	1030467	UNIAP	Human Trafficking	2003	681000
16473111	SIKK	GlobSikSUS	TJK	3060130	IOM	IOM Tajikistan - Illegal migration	2006	2768287
16371601	FN	MR/DEM	TUR	1050968	Diverse	Journey of Hope: Migration and Human Trafficking	2005	40000
16371601	FN	MR/DEM	TUR	1061133	IOM	Combating trafficking	2006	3600000
16371601	FN	MR/DEM	TUR	1061133	IOM	Combating trafficking	2007	2125000
								252740318

* Del av større bidrag til organisasjonen

Landkoder:

QME	Sørlige Afrika
QRA	Asia regionalt
QRD	Sør- og sentral Asia regionalt
QZA	Globalt uspesifisert
RER	Balkan regionalt
SRV	Vietnam